

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.550/2017/3. szám

A Debreceni Ítéltábla a ... jogtanácsos, majd dr. Magyar Anikó ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - a személyesen eljáró alperes neve **h.-i** (cím) lakos alperes ellen tagdíj megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 6.P.21.827/2016/11. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperest a Szekszárdi Törvényszék 2004. október 7-én jogerőre emelkedett Pk...../2004. számú végzésével vette nyilvántartásba. A szakszervezet 2010. szeptember 24-i keltezésű, a Tolna Megyei Bíróság Pk...../2004/24. számú végzésével nyilvántartásba vett és 2013. május 5-ig hatályos alapszabálya 33. pontja úgy szól, hogy „a tagsági viszony megszűnik:

- a) a tag által a szakszervezet felé tett írásbeli kilépési nyilatkozatával,
- b) a tag halálával,
- c) a tagdíj három havi önhibából történő nemfizetésével,
- d) kizárással.

Amennyiben három havi tagdíj nemfizetés megállapítása után a felszólítást követő 8 munkanapon belül a tag nem rendezi hátralékát, automatikusan törölni kell a nyilvántartásból”.

Az alperes 2009. szeptember 30-án lépett be a szakszervezetbe.

Az alperes által fizetendő tagdíj 2011. december 31-ig havi 1 300 forint volt. Az alperes munkáltatója ezen időpontig a havi tagdíjat levonta az illetményből, a 2012. január 1-jétől hatályos jogszabályváltozás következtében erre már nem volt lehetőség, ám az alperes 2012. január 1-jétől tagdíjfizetési kötelezettségének nem tett eleget.

A szakszervezet képviselőjének telefonon történt hívására az alperes 2013-ban összesen 3 600 forintot tagdíjként megfizetett a felperes részére.

2016. június 7-én írásban kilépési nyilatkozatot nyújtott be a szakszervezethez, melyben egyebek mellett értetlenségét fejezte ki amiatt, hogy miért kell külön ilyen nyilatkozatot benyújtani tagsági jogviszonyának törlése érdekében, amellet, hogy tagdíjat évek óta nem fizet és a tagsági jogviszonyát évek óta nem kívánja fenntartani.

A felperes 2016. június 20-án 69 600 forint elmaradt tagdíj megfizetésére szólította fel az alperest, eredménytelenül.

A fizetési meghagyással indult, majd a kötelezett ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes 69 600 forint, ennek 2014. május 16-tól a kifizetésig járó kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, azzal védekezve, hogy a 2012-ben hatályban volt alapszabály rendelkezéseire figyelemmel a tagsági jogviszonya megszüntetésének szándékával 2012. január 1-jétől fizetési kötelezettségével felhagyott, így a létesítő okirat 33/c) pontja alapján tagsági jogviszonya 2012. március végével megszűnt. Álláspontja szerint tagdíjhátraléka legfeljebb 2012. január 1. és március 31. közötti időszakra állhat fenn, s ebbe az összegbe kérte beszámítani az általa 2013-ban megfizetett 3 600 forintot.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 300 forint, ennek 2014. május 16-tól a kifizetésig járó kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, s kimondta, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.

Az ítélete indokolásában kifejtette, hogy a jogvita elbírálására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.), valamint az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) rendelkezéseit kellett alkalmazni. A Ptk. 29. § (4) bekezdésének felhívásával hangsúlyozta, hogy ha jogszabály a jogi személy létrejöttét nyilvántartásba vételhez köti, a bejegyzett körülmények megváltoztatása harmadik személyek irányában csak akkor hatályos, ha a változást a nyilvántartásba bevezették. A 62. § (1) bekezdése szerint pedig az alapszabályban rendelkezni kellett többek között a tagsági jogviszony keletkezésének és megszűnésének módjáról és feltételeiről. A 2010. szeptember 24. és 2013. május 4. között hatályban volt létesítő okirat 33/c) pontja értelmében a tagdíjfizetési kötelezettség három hónapon keresztül történő elmulasztása esetén a tagsági viszony törléssel megszűnik, így a perbeli esetben az alperes tagsági viszonya 2012. március 31-ével, ezen alapszabálybeli rendelkezés értelmében megszűnt. Rámutatott, hogy a létesítő okirat e szabályának esetleges jogellenességére a felperes az adott esetben nem hivatkozhat. Okfejtése szerint az alapszabály 33/c) pontja utolsó mondata többféle értelmezésre ad lehetőséget, ám nem szolgál alapul arra a következtetésre, hogy a tagsági viszony megszűnésének további feltételei lennének a tagdíjfizetési kötelezettség három hónapon át történő elmulasztása esetében. Mindezekre tekintettel megítélése szerint az alperes összesen 3 900 forint tagdíjat lenne köteles kiegyenlíteni, ebbe az összegbe beszámította a 2013-ban megfizetett 3 600 forintot, így az alperest 300 forint és ennek kamatai erejéig marasztalta.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte a határozat megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan indítványozta a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését, és kötelezését a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. A másodlagos fellebbezési kérelme indokaként hivatkozott arra, hogy a törvényszék nem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdésében, illetve az 1/2009. (VI.24.) PK véleményben írt tájékoztatási kötelezettségének, ezzel az eljárás lényeges szabályait sértette meg. Kifogásolta,

hogya a Pp. 218. § (1) bekezdését sértve az elsőfokú bíróság a határozat kihirdetésének napját az utolsó tárgyalási naphoz képest több, mint 15 napra tűzte ki. Álláspontja szerint a törvényszék indokolási kötelezettségének nem tett eleget, nem állapítható meg ugyanis, hogy ha az alperes 2016-ban küldött kilépési nyilatkozatot a szakszervezet részére, miért minősítette a felperes 2013-beli telefonos felhívását „bizonytalan tartalmú kommunikációnak”. Hiányolta annak megindokolását, hogy ha az alperes tagsági viszonya 2012. március 31-ével megszűnt, miért küldött 2016-ban kilépési nyilatkozatot a felperesnek. Megítélése szerint az alapszabály 33/c) pontja utolsó mondata nem ad lehetőséget többféle értelmezésre az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben. A létesítő okirat felhívott szabálya jogsértő, jogszabályellenes, amellyel kapcsolatban utalt a Szegedi Ítéltőábra, illetve a Kecskeméti Törvényszék egy-egy határozatára. Rámutatott, hogy az alperes tagsági viszonyának keletkezésekor hatályos alapszabály a tagdíj nem fizetés esetére a kizárás lehetőségét említette meg, ez azonban nem volt kötelező eljárás a szakszervezet részére. Érvelése szerint az alperes tévedett, amikor úgy vélte, hogy a tagdíj nem fizetése automatikusan megszünteti a tagsági viszonyát, ezzel szemben mindaddig, amíg kizárásáról határozatot nem kapott, számolnia kellett tagdíjfizetési kötelezettségével. Ennek elmulasztása miatt a kilépési nyilatkozat megtételéig esedékes időszakra jogszerű a felperes követelése.

Az alperes a fellebbezési eljárásban nyilatkozatot nem tett.

Az ítéltőábra erre irányuló fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest marasztaló rendelkezését a Pp. 253. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel.

A fellebbezést alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást felderítette, a releváns tényeket ítéletében pontosan rögzítette, azok további kiegészítésére indokot az ítéltőábra nem talált. Mivel a perbeli vita - figyelemmel a felek nyilatkozataira is - a rendelkezésre álló tények alapján felmerült jogkérdésben való döntést igényelt, a törvényszék nem követett el eljárási szabálysértést, amikor a feleket a további bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről nem tájékoztatta. Erre tekintettel az ítéltőábra az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt alaptalannak találta.

Kétségtelen, hogy a törvényszék a 2017. április 21-i tárgyaláson a tárgyalást berekesztette, a határozathirdetés napjául 2017. május 12. napját tűzte ki, ami a Pp. 218. § (1) bekezdésében írt „legfeljebb 15 nap” határidőt 6 nappal meghaladó határnap, ám e lényegtelen és orvosolhatatlan szabálysértés nem indokolja az ítélet hatályon kívül helyezését, tekintettel arra, hogy az csak az eljárás szabályainak lényeges megsértése esetén következhet be.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást akkor, amikor hangsúlyozta, hogy az ügyben a szakszervezet 2010. szeptember 24-i keltezésű alapszabályának rendelkezéseit kell alkalmazni. Az alapszabálynak - egyebek mellett - elő kell segítenie a tag jogainak és kötelezettségeinek érvényesülését. A tagsági viszony létesítése és annak megszüntetése a szervezet tagjának diszkrecionális joga. A tagsági viszony megszűnésének eseteit a felperes 2010. szeptember 24-i alapszabálya 33. pontja sorolja fel. A létesítő okirat e pontjának c) alpontja szerint a tagdíj három havi önhibából történő nemfizetésével is megszűnhet a tagsági viszony, mert ez esetben a tagot - a fizetésre való felszólítást követő 8 munkanap elteltével - automatikusan törölni kell a nyilvántartásból.

A szervezet tagja a létesítő okirat rendelkezéseinek ismeretében dönt arról, hogy létesít-e tagsági viszonyt az adott szervezettel és az alapszabály rendelkezéseinek ismeretében dönt arról, hogy eleget tesz-e tagdíjfizetési kötelezettségének vagy annak három hónapon át történő nem teljesítése esetén számol a tagsági viszonya megszűnésével.

Az alapszabálynak - melyet egyébként a szervezet tagjai alkotnak meg, s fogadnak el a döntéshozó szerv (közgyűlés, küldöttgyűlés, kongresszus stb.) ülésén hozott határozattal - a tag érdekeit kell védeni (Ptk. 3:4. §). Amennyiben a szervezet tagja tagdíjfizetési kötelezettségének önhibáján kívül nem tett eleget, a fizetési kötelezettsége elmulasztása esetére a bírói gyakorlat elvárja a szervezettől, hogy szólítsa fel tagját a kötelezettsége teljesítésére és ha ez eredménytelen lenne, az esetben nyílik lehetőség a tagsági viszony megszüntetésére. Ez a gyakorlat, ez az elvárás a tag védelme érdekében alakult ki.

Abban az esetben viszont, ha a tag a szervezet felszólítására nem reagál, egyértelmű, hogy tagsági viszonyát nem kívánja fenntartani, azt meg akarja szüntetni és ennek módjaként nem a létesítő okirat által kínált más lehetőséget, például a kilépést választja, hanem annak tudatában hagy fel fizetési kötelezettségével, hogy annak következményeként a szervezet öt három hónap után automatikusan törli a nyilvántartásból.

A tagdíjhátralék kiegyenlítésére történő felszólítás eredménytelen volta esetén az alapszabály 33. pontjának nyelvtani értelmezése szerint is három havi nemfizetés után szűnik meg a tag tagsági viszonya, ami adott esetben 2012. március 31. Ez az időpont független attól, hogy a szakszervezet mikor észleli a tagja fizetési kötelezettsége elmaradását, mikor szólítja fel őt a „hátralék rendezésére”. Elfogadhatatlan az az eljárás, hogy mindaddig, míg a felszólító levélben írt határidő el nem telt, a tagsági viszony és a tagdíjfizetési kötelezettség is fennáll, mert ez nyilvánvalóan arra késztethetné a szakszervezetet, hogy minél később szólítsa fel tagját a tagdíj megfizetésére és így minél nagyobb összegű „hátralék” megfizetését igényelhesse. Az ítéletábra megítélése szerint - bár a tagdíjhátralék megfizetésére történő felszólító levél elküldésének idejére nincs sem jogszabályi, sem alapszabálybeli rendelkezés - elvárható az „észszerű” határidőn belüli felszólítás és a vitás kérdés mielőbbi rendezése annak érdekében, hogy a tagnyilvántartás adatai a valóságnak megfeleljenek.

A kizárási eljárással kapcsolatos előadásoknak a perbeli jogvita elbírálása szempontjából nincsen relevanciája, mert az alperes tagsági viszonya nem vitásan nem az alapszabály 33/d. pontjában írt okból szűnt meg.

Nincs jelentősége annak, hogy az alperes tagsági viszonya keletkezésekor hatályos alapszabály mit tartalmazott, a perbeli jogvita elbírálása az előzőekben írtak szerint a 2010. szeptember 24-i keltezésű létesítő okirat rendelkezései az irányadóak.

Az alperes 2016. június 7-i kilépési nyilatkozata irreleváns, azt ugyanis egy tagsági viszonnal már nem rendelkező személy tette.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesnek a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról nem kellett rendelkezni.

A felperes személyes illetékmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Az ítéletábra a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

Debrecen, 2017. október 17.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -